

Mușat și ursitorile

Mihai Eminescu

Sub vântul rece-al amorțitei ierne
Își pleacă codrul crengile-ncărcate;
Sub alba-i haină câmpul se așterne,

Cu stele dulci e bolta presărată;
Din fundul lumii, ce se pierde-n zare,
Prin rumeni aburi luna se arată

Iar din bordei ce sta lângă cărare,
Prin ochiul prins unei ferești rotunde
Se-aude plâns, se vede luminare

Și în căldura locuinței scunde
O mamă mișc-un leagăn cu piciorul
Și la scânciri c-un cântec ea răspunde.

Și-au adormit încet, încet feciorul,
- Sub a lui leagăn a împins o piatră -
Gândirea ei spre viitor ia zborul.

Mai licuresc cărbuni colo pe vatră,
Ea cade-ncet pe-a scaunului spate,
Din codri lupii urlă, câinii latră.

Ea doarme-adânc cu brațe-n jos lăsate,
Dară prin somn stă țintă să privească:
Un mândru vis în sufletu-i străbate.

Da, când a fost copilul să se nască,
Opri Orion ale sale pasuri
Ca soarta-n lume el să i-o croiască.

Jur-împrejur se auziră glasuri
Și s-au oprit Neptun din drumu-i sferic,
Muțit-au limba de l-a vremii ceasuri.

Șoptind ușor treceau cu pas feeric
Pe lângă leagăn dând mereu ocoale:
Trei umbre albe ies din întuneric,

La cer ridică brațele lor goale,
Ușoare - parc-ar fi de vânt plutite,
Descânt copilu-n somn să nu se scoale.

Sunt ursitori cari din cer sosite
Revarsă asupra-i zarea aurorei,
Cu câte daruri lui i-au fost menite.

I-aduc comori, viață lungă, glorii,
Deasupra lui revarsă raze slabe,
Din ochii lor, adânc-adormitorii.

Pe părul lor – mărgăritare-n boabe –
Bălai și moale ca și auru-n spice
Scânteie-n umbră ale lor podoabe.

Copilul doarme, ele fac să pice
Deasupra-i flori, se pleacă să-l menească,
Înconjur leagănul și-ntâia zice:

„Să fii frumos și fața ta lucească,
Precum în cer e numai unul soare,
Un soare fii în lumea pământească.

- Puternic fii – i-a zis cea următoare;
Și biruind vei merge înainte,
Să-ți fie viața-n veci strălucitoare.

A treia zise tainic: – Fii cuminte,
Pătrunzător ca și lumina mare,
Tu să-nțelegi cele lumești și sfinte.”

Iar muma lui cu spaimă-n somn tresare,
Împreunându-și mâinile-amândouă,
Ea în genunchi se roagă-n gura mare:

„O, ursitori, a căror daruri plouă
Asupra lumii-ntregi, mai stați o clipă
Și ascultați rugarea spusă vouă.

Nu bunătăți cari se trec în pripă
Să îi menească sfânta voastră gură,
Nu bunătăți supuse la risipă.

Puternici, mari, frumoși atâția fură,
Înțelepciuni, comori le-ați dat multora
Și toate, vai, cu vremea se pierdură.

Lui dăruiți ce nu ați dat altora,
Un dar nespun de scump ce n-are nume
Ca să răsar-asupra tuturor...”

Atunci la ruga neînțeleptei mume,
Zâna privi adânc și trist ca s-o priceapă:
„Știi tu ce dar îi cei și știi tu cum e?

Tot ce e om se naște și se-ngroapă,
Fie-n colibă, fie-n vechi castele,
Pe culmi de munte ori la mal de apă.

Dar e-mpărat, dar cetitor de stele,
Același vis îi sună în ureche,
A lor vieți sunt pururi tot acele.

Pe când sunt tineri se adun pereche,
La joc, la viață și la danț s-adună,
Bătrâni fiind vorbesc de vremea veche.

Și lui ursit-am tot o viață bună
Și măsurată pe un pic de vreme,
Să aibă ziua soare, noaptea lună!

Căci de ar fi încoronat de steme
Sau pe pământul gol de și-ar așterne,
Tot viață și tot moarte-o să se cheme.

Tu chemi blestemul neînduratei ierne
Pe capul lui cel tânăr, neînțelepto!
Tu-i ceri durerea unei vieți eterne.

Da, sus la cer privirea ta îndreapt-o!
Plinită e dorința ta nebună.
Și ziua neagră peste el așteapt-o.

Căci i s-a dat să simtă-întotdeauna
Un dor adânc și îndărătnic foarte
De-o frumusețe cum nu e nici una

Și s-o ajungă chiar e dat de soartă,
Căci tinerețe neîmbătrânită
Îi dăruim și viață fără de moarte.

Dar neîntrupat e chipu-acei iubite
Ca și lumina ce în cer se suie
A unei stele de demult pierite:
El n-a fost când era, el e când nu e.”